

'प्राचीन नेपाल' : एक ऊलक

—बलरामदास डंगोल

२०२४ साल आश्विनमा जन्मेको 'प्राचीन नेपाल' १६ वर्ष पुगी १७ वर्षको खुड्किलामा चढ्दैछ। प्राचीनकालमा १६ वर्ष उमेर पुगेकोलाई पाको र समझदारको रूपमा मान्ने गरिँए तापनि आधुनिक युगमा १६ वर्षको उमेरलाई कलिलै रूपमा लिने चलन छ। पुरातत्त्व विभागको मुखपत्रको रूपमा निस्कने यो एउटा अनुसन्धान-मूलक त्रैमासिक पत्रिका हो। स्वदेश तथा विदेशको ख्यातीप्राप्त लेखकहरूका रचनाहरूलाई नेपाली तथा अंग्रेजीमा यसले प्रकाशनमा ल्याइरहेको छ। यसको ७६ अंक प्रकाशनमा आए तापनि वास्तवमा ४३ अंक मात्र प्रकाशित भएको छ। जसरी बालक हुर्कने क्रममा बिरामी हुन्छ, लड्छ—त्यस्तै यसको १ देखि २४ अंकसम्म अर्थात् २०२४ देखि २०३१ सालसम्म नियमित रूपबाटै प्रकाशित भएको देखिन्छ। तर ३० अङ्कदेखि कतिपय प्राविधिक तथा बौद्धिक खुराकको अभावमा हुनसक्छ यसको नियमित प्रकाशनमा अकरोध आएको देखिन्छ र ३० अङ्कदेखि संयुक्ताङ्कको क्रम शुरू हुन्छ। यो क्रम बीचमा तीन अङ्क ४०, ५७, ५८ छोडेर ७४ अंकसम्म चालू नै रहेको छ। अंक ७५ र ७६ भने संयुक्ताङ्क भएन। ४१ अंकदेखि अर्थात् २०३४ साल भाद्रबाट यो पत्रिका त्रैमासिकबाट द्वैमासिक भएको देखिन्छ। यस पत्रिकामा जम्मा १७५ लेखहरू छापिएका छन् जसमध्ये नेपालीमा १३१ तथा संयुक्तनाम २ मध्ये जम्मा १३३, र अंग्रेजीमा ३८ तथा संयुक्त लेखहरू ४ गरी जम्मा ४२ छन्। लेखकहरूको नाम, अकारादि वर्णक्रम अनुसार र तिनका लेख संख्या तथा प्रकाशनको अङ्क नम्बर निम्न बमोजिम छन्।

यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण परिशिष्ट 'क' मा दिइएको छ।

क्र. सं.	लेखकको नाम	लेख संख्या	अङ्क संख्या
१)	ऋषिकेश्वरराज रेग्मी	४	१०, १७, २३, ४०
२)	कृष्णप्रसाद भट्टराई	१	२
३)	खोमराज नेपाल	२	६, १२
४)	चूडानाथ भट्टराय	१	४
५)	जनकलाल शर्मा	४	२, ४, १५, (६१-६४)
६)	डा० जगदीशचन्द्र रेग्मी	२	१३, २१ र २२
७)	दुण्डीराज भण्डारी	१	३
८)	तासानन्द मिश्र	५	१६, २०, २१, २४, ७६
९)	देवीप्रसाद लंसाल	७	१, ५, ७, ८, ९, ११, ४०
१०)	धर्मराज थापा	१	३
११)	नयराज पन्त	१	१३
१२)	बालकृष्ण सम	१	३
१३)	बालचन्द्र शर्मा	१	४, ५ र ६
१४)	बाबुकृष्ण रिजाल	२	१०, १४
१५)	बाबुराम आचार्य	१	२१
१६)	बुद्धिसागर पराजुली	६	१, ३, ४, ५, ६ र ७, ८

क्र. सं.	लेखकको नाम	लेख संख्या	अङ्क संख्या	क्र. सं.	लेखकको नाम	लेख संख्या	अङ्क संख्या
१७)	मधुसुदन रिसाज	१	८				
१८)	मातृकाप्रसाद कोइराला	१	४				
१९)	मोहन खत्री	६	६, १०, ११, १३, १४, २०	१)	देवीप्रसाद लंसाल	१	२६
२०)	मोहनबहादुर मल्ल	५	१६, १९, २६, २७ (३०-३९), ४० (दोहरिएको)	२)	देवीप्रसाद लंसाल	१	(३०-३९)
२१)	रमेशजंग थापा	४	३, ४०, (४१-४२), (४३-४५)		राधेश्याम भट्टराई		
२२)	राजेश माथेना	१	७५		बलराम चित्रकार		
२३)	राजाराम सुवेदी	१	७५	अंग्रेजीतर्फ			
२४)	रेहाना वानु सैयद	१	(३०-३९)	१.	Adam Latusek	१	७५
२५)	विश्वनाथ भट्टराई	३	२७, (३०-३९), (४६-४८)	२.	Prof. Albrecht Wezler	१	(65-74)
२६)	शिवगोपाल रिसाल	१	(३०-३९)	३.	Babu Krishna Rijal	४	२२, २६, (30-39), (46-48)
२७)	शङ्करमान राजवंशी	४१	२ देखि १३, १६ देखि २०, २२ देखि २७, २७, २९, (३०-३९), ४०, (४१-४२) देखि ७६ सम्म	४.	Chakra Man Bajra-charya	१	(30-39)
२८)	शङ्कर कोइराला	१	३	५.	C. R. Swaminathan	२	१, ४
२९)	साफल्य अमात्य	५	११, १४, २८, (३०-३९), (४६-५२)	६.	G. C. Sastri	१	४
३०)	सूर्यविक्रम ज्ञवाली	६	१, ९, १६, १७, १९, २१	७.	Grace Morley	१	५
३१)	हरिराम जोशी	१२	१९ देखि २२, २४, २८, २९, ४०, (४१-४२), (४३-४५), (५३-५६), ५७, (५९-६०)	८.	Janak Lal Sharma	२	७५, ७६
३२)	हेमराज शाक्य	१	१०	९.	John Sanday	१	७६
३३)	होमप्रसाद 'गृहस्थी'	१	७६	१०.	Neil Ratna Banarjee	५१, २, ६, १३ & १४, ४०	
				११.	Poorna Harsha Bajra-charya	१	२० & २१
				१२.	Pashupati Kumar Diwedi	१	३
				१३.	Ramesh Jung Thapa	२	१, ३
				१४.	Ram Niwas Pandey	३	१० & ११, १२ & १५, १६ to १८
				१५.	Miss Rehana Banu Syyaid	१	(30-39), ४० & (41-42)
				१६.	Ronald M. Bernier	१	(46-48)
				१७.	Saphalya Amatya	३	६, ७, (46-48)
				१८.	S. C. Lohani	१	८
				१९.	Dr. Stella Kramrisch	१	१८
				२०.	Dr. Schtenko	१	(43-45)
				२१.	Sylvain Levi	१	२३ to २९, (49-52) to ७६ & to contd.
				२२.	Tara Nanda Mishra	२	(41-42), ७५
				२३.	V. V. Rao	१	१९

Co-Writers

1 (a) Lama Mora Sbordoni
(b) Paolo Moro	} 1	(30-39)
2. J. L. Sharma
H. Shakya
T. R. Tamrakar
John Sanday
C. Jesth	} 1	(65-74)
3. (a) N. R. Banarjee
(b) B. K. Rijal	} 1	4
4. (a) N. R. Banarjee
(b) J. L. Sharma	} 1	9

यसरी प्रकाशित लेखहरूलाई केलाएर हेर्दा नेपालीमा जम्मा ३३ लेखकहरू तथा २ सहलेखकहरूले नेपाली संस्कृतिको विभिन्न पक्षमा आफना आफना लेखहरू दिई पत्रिकालाई स्तरयुक्त बनाएका छन् । संख्यात्मक दृष्टिकोणबाट हेर्ने हो भने यस पत्रिकामा शङ्करमान राजवंशीको लेखको संख्या सबैभन्दा बढी छ । जम्मा प्रकाशित ४३ अङ्कमध्येमा वहाँले ४१ लेख दिनु भएको छ । यसरी सरदर प्रत्येक अङ्कमा वहाँको एउटा लेख पर्ने आएको छ । पत्रिकाको ६ अङ्कदेखि नेपाल देशबारे विभिन्न वंशावली तथा ऐतिहासिक पत्र-स्तम्भले पनि स्थान पाएको छ । वंशावली तथा ऐतिहासिक पत्रस्तम्भ क्रमशः गर्दै प्रकाशनमा ल्याउनमा पनि पत्रिकालाई शङ्करमानले आवश्यक सामग्री पुऱ्याई सहयोग गरिरहनु भएको छ । अतः शङ्करमान राजवंशीलाई यस पत्रिकाको स्थायी लेखकको संज्ञा दिएमा पनि अत्युक्ति नहोला । सर्वाधिक लेख दिनेमा दोस्रो स्थान हरिगाम जोशीको छ । वहाँको १२ लेख प्रकाशित भएको देखिन्छ । यसो त पत्रिकामा प्रकाशित सबैजसो लेखहरू स्तरयुक्त तथा अनुसन्धानमूलक छन् । फेरि पनि मौलिकताको दृष्टिकोणबाट केही लेखहरू अति नै गहकिला छन् ।

अंग्रेजीमा जम्मा ४२ लेखहरू प्रकाशित भएका छन् जसमध्ये ४ लेखहरू संयुक्त लेखकहरूको नामबाट छापिएका

छन् । अंग्रेजीमा छापिएका लेखहरू जम्मा २८ विद्वान्-हरूका छन् जसमध्ये १४ विदेशी तथा १४ स्वदेशी छन् । स्वदेशी लेखकहरूमध्ये केहीले अंग्रेजी तथा नेपाली दुवै भाषामा आफना लेख दिएका छन् । अंग्रेजीमा प्रकाशित लेखहरू पनि स्तरयुक्त, अनुसन्धानमूलक तथा गहकिला छन् भन्नुमा अत्युक्ति नहोला । फेरि पत्रिकाले फ्रेन्च भाषामा लेखिएको सेल्मीन लेभीको ‘नेपाल’ भन्ने अप्राप्य तथा भाषाको कठिनाईले गर्दा अत्यधिकले नबुझ्ने पुस्तकको क्रमशः गरी अंग्रेजी अनुवाद प्रकाशनमा ल्याउने गरेकोले इतिहासका छात्रहरूको एउटा ठूलो खाँचोलाई पूर्ति गर्ने प्रयास भएको छ । तीन खण्ड भएको उक्त फ्रेन्च पुस्तकको अंग्रेजी अनुवाद हाल दोस्रो खण्डको क्रमशः प्रकाशित भइरहेका छन् ।

वंशावली प्रकाशन गर्ने क्रममा जम्मा दुई वंशावली पत्रिकामा देखापरेका छन् (१) बालचन्द्र शर्माद्वारा लिखित “काठमाडौं उपत्यकाको एक राजवंशावली” (४, ५, ६ अङ्क) (२) पुरातत्त्व विभागद्वारा नेपालको इतिहास राजभोग माला (७ देखि २७ अङ्कसम्म, १५ अङ्कलाई छोडेर) । ऐतिहासिक पत्रस्तम्भको क्रम ७ औं अङ्कदेखि शुरू भएर आजसम्म प्रकाशित सबै अङ्कमा अटुट रूपमा यथावत् चालू नै रहेको छ ।

विभागद्वारा सञ्चालित तथा कार्यान्वित गंभीर अनुसन्धान तथा खोजका प्राप्त परिणामको सही जानकारी दिनु नै पत्रिकाको मुख्य उद्देश्य भनिएको छ । यस उद्देश्य अनुरूप पुरातत्त्व विभागको गतिविधिमा प्रकाश गर्ने किसिमको समाचार आदि “टिप्पणी समाचार” अन्तर्गत प्रथम ५ अङ्कसम्म क्रमबद्ध रूपमा समाचार प्रकाशन भएको देखिन्छ । तर छैटौं अङ्कदेखि यो ‘टिप्पणी समाचार’ को क्रम टुटेको टुट्यो छ । अतः टिप्पणी समाचारको क्रम पूर्ववत् चालू गरेको खण्डमा पुरातत्त्व विभागको गति-विधिलाई विभाग बाहिरसम्म पनि पुऱ्याउन सजिलो हुनेछ ।

परिशिष्ट—क

क्र. सं.	लेखकको नाम	लेखको शीर्षक	अङ्क संख्या
१.	ऋषिकेश्वरराज रेग्मी	१) पालुङको मानवशास्त्रीय सर्वेक्षणको संक्षिप्त परिचय २) पूर्वी नेपालमा धिमाल ३) कोशीका थारु समुदाय र तिनका परिवर्तनशील संस्कृति ४) तानसेनका ढलौट तथा कांसका भाँडाकुँडा आदि बनाने बाँडा समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक जीवन	१० १७ २३ ४०
२.	कृष्णप्रसाद भट्टराई	१) हरमेखला — एक परिचय	२
३.	खोमराज नेपाल	१) तान्त्रिक दर्शन — एक परिचय २) वैदिक शिल्पविज्ञान — एक दिग्दर्शन	६ १२
४.	चूडानाथ भट्टराय	१) नेपालमा शैव र बौद्ध धर्मको समन्वय	४
५.	जनकलाल शर्मा	१) चितवनदेखि जनकपुरसम्मका केही पुरातात्विक स्थल २) बराह क्षेत्र र केही अन्य स्थल ३) डोल्पा र केही अन्य स्थलका पुरातात्विक उपलब्धि ४) नेपालमा मानवजातिको पुर्खा	२ ४ १५ (६१-६४)
६.	डा० जगदीशचन्द्र रेग्मी	१) प्रताप मल्लका पालाका पाँच अभिलेख २) गोपाल वंशावली (दुई अङ्कमा)	१३ २१ र २२
७.	ढुण्डीराज भण्डारी	१) श्री ५ राजेन्द्र विक्रम शाह र तत्कालीन नेपाल	३
८.	तारानन्द मिश्र	१) प्राचीन नेपालमा भिक्षुणी सङ्घ तथा उपासिकाको परम्परा २) नेपालमा सौर्य सम्प्रदाय तथा नवग्रह मूर्ति ३) नापको माध्यमको रूपमा पाथीको प्रयोग ४) गणेश्वर तथा सिमरौनगढका मन्त्री र पुरोहितहरू ५) प्राचीन नेपालमा राजपथ र यातायातका साधनहरू	१६ २० २१ २४ ७६
९.	देवीप्रसाद लंसाल	१) सुमति तन्त्र २) अश्वमधीय यात्रा ३) जल विज्ञान ४) किवाह पटल ५) हिंदू किवाह पद्धतिको वैज्ञानिकता ६) मानव शरीरमा अंगुष्ठको स्थान ७) वेद पुराण — एक अनुशील	१ ५ ७ ८ ६ ११ ४०
१०.	धर्मराज थापा	१) वैतडी र डडेलधुराका लोकसाहित्य	३
११.	नयराज पन्त	१) श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको कान्तिपुर प्रवेशको दिन विषयमा केही विचार	१३

क्र.सं.	लेखकको नाम	लेखको शीर्षक	अङ्क संख्या
१२.	बालकृष्ण सम	१) नेपाली संस्कृतिको भूमिका	३
१३.	बालचन्द्र शर्मा	१) काठमाडौं उपत्यकाको एक राजवंशावली (३ अङ्कमा)	४, ५ र ६
१४.	बाबुकृष्ण रिजाल	१) लिच्छविकालीन केही ब्रह्मका मूर्तिहरू	१०
		२) लिच्छविकालीन केही माटाका छाप	१४
१५.	बाबुराम आचार्य	१) थारु जातिको मूल घर कहाँ ?	२१
१६.	बुद्धिसागर पराजुली	१) वास्तु	१
		२) योग	३
		३) वास्तु अन्तर्गत यज्ञ मण्डप	४
		४) चार्वाक दर्शन	५
		५) बौद्ध दर्शन (२ अङ्कमा)	६ र ७
		६) विवाह	८
१७.	मधुमुदन रिसाल	१) मोक्ष सिद्धि	८
१८.	मातृकाप्रसाद कोइराला	१) मकवानपुरको सेन वंश	४
१९.	मोहन खनाल	१) राजा भाष्कर मल्लको विषयमा संशोधन र निर्णय	६
		२) वाभ्रु तथा राजग्रामको भौगोलिक निर्णय	१०
		३) श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहको तालादुम विजय	११
		४) इतिहास संशोधनको केही संशोधन	१३
		५) अंग्रेजको आक्रमणमा पृथ्वीनारायण शाहको विजय	१४
		६) लिस्तीको आड	२०
२०.	मोहनवहादुर मल्ल	१) पर्वतको इतिहास	१६
		२) कर्णाली प्रदेशका मल्ल	१९
		३) कर्णाली प्रदेशका पाल	२६
		४) कर्णाली प्रदेशका वामन	२७, ४० (दोहरिएको)
		५) जुम्लाको अन्त्य	(३०-३६)
२१.	रमेशजङ्ग थापा	१) काष्ठमण्डप	३
		२) इनरुवाको नरसि	४०
		३) फाखेलमा फेला परेका धातुका प्रतिमाहरू	(४१-४२)
		४) वराहक्षेत्रका प्राचीनतम वराहमाथि एक संक्षिप्त टिप्पणी	(४३-४५)
२२.	राजेश माथेमा	१) वझाङ जिल्लाको डोम - एक परिचय	७५
२३.	राजाराम सुवेदी	१) वीरशालीको जीवनीमा नयाँ प्रकाश	७५
२४.	रेहाना वानु सैयद	१) तारीखे सगमौरको अनुवाद	(३०-३६)

क्र. सं.	लेखकको नाम	लेखको शीर्षक	अङ्क संख्या
२५.	विश्वनाथ भट्टराई	१) जाजरकोटे राजा र मल्ल राजाहरूको वंशावली २) प्राचीन डोटी राज्यको राजनैतिक तथा सांस्कृतिक इतिहास ३) आगमानुसन्धानको सन्दर्भमा प्रेमनिधि पन्त	२७ (३०-३९) (४६-४८)
२६.	शिवगोपाल रिसाल	१) शाह राजाहरूको छत्रछायाँमा नेपाली साहित्यको विकास	(३०-३९)
२७.	शङ्करमान राजवंशी	१) ऐतिहासिक निरीक्षण र त्यसको उपलब्धि २) श्री ५ पृथ्वीनारायण शाहका लालमोहर र धैबुङ्गको अभिलेख ३) सिद्धिनरसि मल्लका ताडपत्रका तमसूकहरू ४) श्री निवास मल्ल र योगनरेन्द्र मल्लका ताडपत्रका तमसूकहरू ५) हिन्दू वर्णमाला र तिनका अधिपति ६) अर्घामा प्राप्त ऐतिहासिक पत्र ७) ललितपुरका मल्ल राजाहरूका ताडपत्रका तमसूकहरू ८) योगप्रकाश मल्लका ताम्रपत्र, ताडपत्र र तमसूकहरू ९) नुवाकोटमा उपलब्ध ऐतिहासिक उपकरण १०) केही ऐतिहासिक उपकरण ११) श्री ५ बडामहाराजाधिराज पृथ्वीनारायण शाहको संक्षिप्त जीवनी र जन्म कुण्डलीको व्याख्या १२) नुवाकोटमा उपलब्ध ऐतिहासिक उपकरण १३) शिलालेख र त्यसको अनुवाद १४) पार्थिवेन्द्र मल्लको ताम्रपत्र १५) लुम्बिनी अञ्चलका केही ऐतिहासिक पत्र १६) मल्लकालको ताम्रपत्र र त्यसको अनुवाद १७) भक्तपुर मल्लको ऐतिहासिक ताडपत्र १८) भक्तपुरका तमसूक ताडपत्र १९) वर्णोच्चारणको वैज्ञानिकता र त्यसको लिब्याङ्कन २०) हाम्रो वर्णमालाको महत्त्व २१) ब्राह्मी तथा देवनागरी लिपिमा मतमतान्तर २२) धार्मिक अभिलेख २३) कंकेश्वरीको गुठी व्यवस्था २४) धार्मिक अभिलेख २५) भौमगुप्तको पतनपछिको नयाँ संवत् २६) आजसम्म प्राप्त लिच्छवि अभिलेखमा सर्वप्रथम कुन ?	२ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १६ १७ १८ १९ २० २२ २३ २४ २५ २६ २७ २७ २८ (३०-३९)

क्र. सं.	लेखकको नाम	लेखको शीर्षक	अङ्क संख्या
		२७) सेती-महाकाली भ्रमणको ऐतिहासिक सारांश- डोटीको राजनैतिक इतिहासको रूपरेखा	(३०-३६)
		२८) सैद्धान्तिक - एक निष्कर्ष	४०
		२९) अनुसन्धानको एक निष्कर्ष	(४१-४२)
		३०) लिच्छवि संवत्को निर्णयमा अनुसन्धानको बाटो	(४३-४५)
		३१) अंशुवर्माको राजनीतिक क्रान्ति र अभ्युदय	(४३-४५)
		३२) नरेन्द्रदेवको क्रान्ति र लिच्छविको पुनरुत्थान	(४६-४८)
		३३) लिच्छविकाल नेपालमा गुप्तको राजनीति	(४९-५२)
		३४) लिच्छविकालीन - दक्षिण राजकुल	(५३-५६)
		३५) लिच्छविकालीन - पुण्ड्री राजकुल	५७
		३६) राजकुमारी जयसुन्दरीको निवास जयपल्लिका ग्राम	५८
		३७) लिच्छविकालीन दावाकोट	(५९-६०)
		३८) कर्णाटवंशी र मल्ल राजवंशको सम्बन्ध हुनामा केही घटना (६१-६४)	
		३९) लिच्छविकालीन सभ्यता	(६५-७४)
		४०) मल्लकालीन भूमिसम्बन्धी ताडपत्र	७५
		४१) प्राचीन तमसुक ताडपत्र	७६
२८. शङ्कर कोइराला		१) कोशी प्रदेशका माझी जाति	३
२९. साफल्य अमात्य		१) महाकाली अञ्चलको पुरातात्विक अन्वेषण	११
		२) मकवानपुरका केही पुरातात्विक उपलब्धि	१४
		३) नेपालका केही महत्त्वपूर्ण भित्ति चित्रहरू	२८
		४) पनौतीको संक्षिप्त ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	(३०-३६)
		५) सप्तरीको चन्द्रभागा र कान्छा खोरीयाको भग्नावशेषहरू	(४९-५२)
३०. सूर्यविक्रम ज्ञवाली		१) नेपाली संस्कृतिको ऐतिहासिक आधार	१
		२) शाहवंशका केही राजाहरूका राज्यकालका विषयमा विचार	६
		३) बुद्ध परिनिर्वाण संवत्का विषयमा नेपाली मत	१६
		४) जयप्रकाश मल्लको घोडा	१७
		५) नेपाली तथा समुद्र यात्रा	१९
		६) इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्यका स्मृतिमा	२१
३१. हरिराम जोशी		१) नवग्रह - एक अध्ययन	१९
		२) नेपालमा कार्तिकेय - एक अध्ययन	२०
		३) कीर्तिपुरमा महेश्वर मन्दिरस्थित सरस्वती - एक अध्ययन	२१
		४) नेपालका विष्णु विक्रान्त	२२
		५) ओमणि पद्मेय	२४

लेखको नाम	लेखको शीर्षक	अङ्क संख्या
	६) मानाङ्क मुद्रा	२८
	७) कलामा बुद्ध जीवनी	२९
	८) गणेश	४०
	९) विश्वकर्मा — एक संक्षिप्त परिचय	(४१-४२)
	१०) उत्तर प्राचीनकालीन नेपालको प्रशासन — एक दिग्दर्शन	(४३-४५)
	११) मध्यकालीन अभिलेख	(५३-५६) र ५७
	१२) आभोर	(५९-६०)
३२. हेमराज शाक्य	१) नेपाली कलामा बुद्ध जीवनी	१०
३३. होमप्रसाद 'गृहस्थी'	१) गाम्नाङ्क कुशवर्तिका अंशीयार वण्डापत्र	७६

संयुक्त लेखकहरू

१. देवीप्रसाद लंसाल राधेश्याम भट्टराई	१) जनकपुर अञ्चलको पुरातात्विक सर्वेक्षण	२६
२. देवीप्रसाद लंसाल बलराम चित्रकार राधेश्याम भट्टराई	१) रसुवा र धादिङ्ग जिल्लामा गरिएको अनुसन्धान भ्रमण	(३०-३९)

S.No.	Name of the Writer	Subject of the Articles	Issue No.
1.	Adam Latusek	1) Lamaistic Graphic Works from Nepal	75
2.	Prof. Albrecht Wezler	1) Report on two tours in search of Sanskrit manuscripts in some parts of the kingdom of Nepal	(65-74)
3.	Babu Krishna Rijal	1) Excavation exploration and the archaeological activities in Tilaurakot (1972-73)	22
		2) " " " (1973-74)	26
		3) Archaeological activities in Lumbini (1976-77)	(30-39)
		4) Sakya token from Tilaurakot	(46-48)
4.	Chakra Man Bajracharya	1) The medieval settlement	(30-39)
5.	C. R. Swaminatham	1) Nepal's Heritage	1
		2) A eulogy on the great king Prithvi Narayan Shah	4
6.	G. C. Sastri	1) Hinduism and Buddhism in Nepal	4
7.	Grace Morley	1) Museum—Their nature and their practical services to archaeology and to education	5

S. No.	Name of the Writer	Subject of the Articles	Issue No.
8.	Janak Lal Sharma	1) Neolithic tools from Nepal	75
		2) A brief note on museum development in Nepal	76
9.	John Sanday	1) An introduction to the Bramayani conservation project, Panauti	76
10.	Neil Ratna Banarjee	1) A note on the Iconography of Uma-Maheswar in Nepal	1
		2) Parvatis penance as revealed by the eloquent stones of Nepal	2
		3) Discovery of the remains of pre-historic man in Nepal	6
		4) Inscriptional evidence on the preservation (in two series)	13 & 14
		5) Principle of the conservation of ancient monuments with special reference to Nepal	40
11.	Poorna Harsha Bajracharya	1) Newar marriage customs (in two series)	20 & 21
12.	Pashupati Kumar Duwedi	1) A comparative survey of the coins of the Shah dynasty	3
13.	Ramesh Jung Thapa	1) Archives & Nepal	1
		2) Kasthamandap	3
14.	Ram Niwas Pandey	1) The ancient and medieval history of Western Nepal (in two series)	10 & 11
		2) The Kallala dynasty of the Jumla Valley (in two series)	12 & 15
		3) The rise and development of Baise states (in three series)	16, 17 & 18
15.	Miss Rehana Banu Syyaid	1) Lichhavi art of Nepal (in three series)	(30-39), 40 & (41-42)
16.	Ronald M. Bernier	1) Survival of wooden art in Nepal an overview	(46-48)
17.	Saphalya Amatya	1) British diplomacy and its various missions in Nepal	6
		2) Indo-Nepalese relations	7
		3) The failure of Capt. Knox's mission in Nepal (1801-04)	(46-48)
18.	S. C. Lohani	1) The birth of Rana Feudalism in Nepal	8

S. No.	Name of the Writer	Subject of the Articles	Issue No.
19.	Dr. Stella Kramrisch	1) The early sculptures of Nepal	18
20.	Dr. Schtenko	1) The outcomes of scientific mission to Nepal	(43-45)
21.	Sylvain Levi	1) Nepal (in continued series)	23,24,25, 26,27,28, 29,(49-52), (53-56),57, 58,(59-60), (61-64), (65-74),75, 76 & to contd.
22.	Tara Nanda Misra	1) Tilaurakot Excavations (2023-2029 V. S.) 2) The Kushan coins from Rangapur	(41-42) 75
23.	V. V. Rao	1) Preliminary Report on Tilaurakot (Nepal) Skeltar remains	19

Co-Writers

1.	(a) Laura Mora Sbordoni (b) Paolo Moro	1) The Conservation of Tankas	(30-39)
2.	J. L. Sharma H. Shakya T. R. Tamrakar John Sanday C. Jesth	1) A report on the structure and conservation of the temples of Helambu in Nepal	(65-74)
3.	(a) N. R. Banarjee (b) B. K. Rijal	1) The early sculptures in stone from the National Museum, Kathmandu	4
4.	(a) N. R. Banarjee (b) J. L. Sharma	1) Neolithic tools from Nepal and Sikkim	9